

8 ФЕВРАЛЬ

№ 28-29
(1545-1546)

ШАНБА

1997 йил

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHQAMASINING GAZETASI

Ислом КАРИМОВ: МУЛҚДОРЛАР СИНФИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ — ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БОШ МЕЗОНИ

13-бет.

Бу кунларга
етганлар бор...

«Йўл бўлсин-о...»

12-бет.

Илгари хабар қилинганидек, 6 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги иқтисодий ислоҳот, тадбиркорлик ва хорижий инвестициялар бўйича идоралараро кенгашнинг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни кенгаш Раиси, Президент Ислом Каримов бошқарди. Мажлисда 1997 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишлари, республика фонд биржаси фаолиятини такомиллаштириш ва фонд биржасида хорижий инвесторлар иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

Бугун муҳокама этиладиган масалалар мамлакатимиз учун муҳим аҳамиятга моликдир, деди Ислом Каримов мажлисни очиб. Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг жорий йилдаги устувор йўналишларини белгилаб, мақсадларимизни яна бир бор аниқлаб олиб ҳаракат қилишимиз лозим. Бу эса ислоҳотларнинг дастлабки босқичларига назар ташлашни, хусусан, 1996 йил якунларини танқидий нуқтаи назардан таҳлил этишни, йўл қўйилган хато ва нуқсонларни бартараф қилиш йўллариини излашни тақозо этади. Зеро, ислоҳотлар узлуксиз давом этадиган жараёндир. Шу маънода жорий йил вазифаларини ўтган йиллардан ажратиб олиб, алоҳида белгилаб бўлмайди.

Кенгаш мажлисида республика Бош вазири Ў. Султонов, Бош вазир ўринбосарлари — молия вазири Б. Ҳамидов, Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чжен, шунингдек, мазкур қўмита раисининг биринчи ўринбосари А. Абдуқодиров мажлис кун тартибига қўйилган масалалар юзасидан ахборот бердилар.

(Давоми 2-бетда).

14-бет

ИНСОН ШАЪНИ ҲАР НЕДАН АЗИЗ

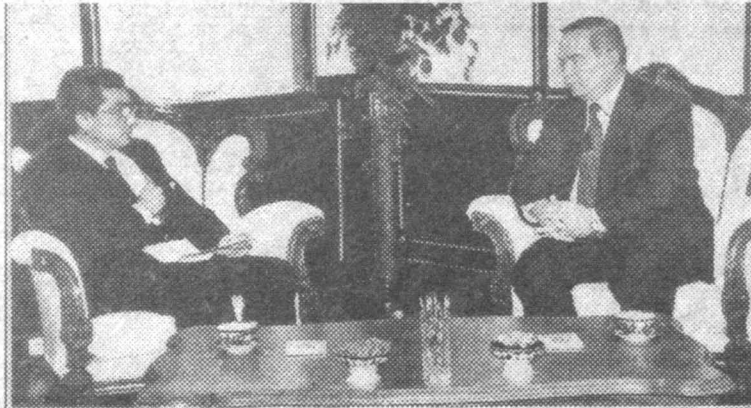
Чиндан ҳам, моддий ёхуд жисмоний талофат кўрсангиз, тегишли жойга бориб арз қиласиз, аммо маънавий талофат етказганларнинг дастидан кимга дод дейсиз?

4-бет

Ўлмаган деҳқоннинг жони. Сабр-тоқатига балли. Парво қилмай, кетмодини ураверади. Ўзим гувоҳман. Ўғилларим аллақачон қўлимдан ишимни олишган бўлишса-да, ҳалиям дала-боғ айланганини кўймайман.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

7 февраль куни Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Умур Апайдин Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлигини топширди.

Президент Ислом Каримов элчи Умур Апайдинни янги лавозими билан табриклар экан, унинг мамлакатимиздаги элчилик фаолиятига муваффақият тилади.

— Туркия Ўзбекистон мустақиллигини тан олган биринчи давлатдир, — деди Президент Ислом Каримов. — Ушундан буён давлатларимиз ўртасидаги дўстона алоқалар халқаро доирада изчил ривожланиб келмоқда. Ушбу дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш борасида сиз, элчи жанобларига куч-гайрат тилайман.

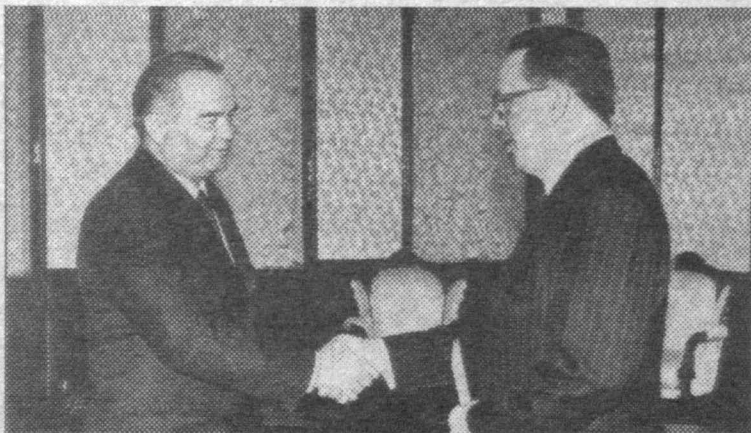
Ўзаро суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Шу куни Президент Ислом Каримов Португалиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Жозе Пашеко Луиш Гомешнинг ишонч ёрлигини қабул қилди.

— Декабрь ойида Лиссабонда Португалия Президенти ҳамда Бош вазири билан учрашувимиз чоғида ҳар икки мамлакат ўзаро ҳамкорликдан манфаатдор экани таъкидланган эди, — деди Ўзбекистон раҳбари. — Ишончим комилки, сизнинг янги лавозимга тайинланишингиз Ўзбекистон ва Португалия муносабатларининг янги босқичи бошланишига кўмак беради.

Элчи Жозе Гомеш Ўзбекистон Президентининг ишончи учун миннатдорлик билдириб, давлатларимиз ўртасидаги алоқалар, хусусан, иқтисодий ва маданий ҳамкорликни кенгайтириш учун бор куч ҳамда гайратини ишга солишини айтди.

Шу куни Финляндиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Тайсто Вейкко Толванен ҳам Ўзбекистон Президентига ишонч ёрлигини топширди.

— Финляндия Европа Иттифоқининг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлиш учун катта имкониятга эга мамлакатдир, — деди Ислом Каримов, — биз Финляндиянинг ушбу сайи ҳаракатларини қўллаб-қувватлаймиз ҳамда икки давлат ҳамкорлигини янада ривожлантириш тарафдоримиз.

Ўзаро суҳбат чоғида Ўзбекистон ва Финляндия дўстлигини янада мустаҳкамлаш ва икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

СУРАТЛАРДА: қабул пайти.

А. ТҶРАЕВ олган сураатлар. (ЎЗА).

МУЛҚДОРЛАР СИНФИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ — ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БОШ МЕЗОНИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ахборотларда таъкидланганидек, 1996 йилда мамлакатимизда макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш, инфляцияни кескин қисқартириш, молия ва пул кредит тизими, миллий валютани мустаҳкамлаш, хусусийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш ва бозор муносабатларини шакллантиришга йўналтирилган иқтисодий ислохотлар изчиллик билан амалга оширилди. Энг муҳим вазифа — ишлаб чиқаришнинг пасайиши тўхтатилди, иқтисодий ўсиш кўзга ташланди. Мамлакатимизда ялпи ички маҳсулот ҳажми 1,6 фоиз, саноат ишлаб чиқариши 6 фоиз, истеъмол товарлари 8,1 фоиз, ташқи савдо обороти 1,4 баравар ўсди. Дон етиштириш ва харид қилиш, пулли хизматлар кўрсатиш, қурилиш ишлари, юкларни ташиш ҳажмлари аввалги йилдагига нисбатан сезиларли даражада кўпайди.

Қатъий пул кредит сиёсати натижаси ўлароқ, пул эмиссияси анча пасайди. Бюджет танқислиги ялпи ички маҳсулотнинг 3,5 фоизидан ошмади. Республика валюта биржасида 3,3 миллиард АҚШ доллари миқдорига чет эл валютаси сотилди. Бу 1995 йилдагидан деярли уч баравар кўпдир.

Иқтисодиётда таркибий ўзгартиришларни амалга оширишга қаратилган инвестиция сиёсати давом эттирилди. Бу борада 7 фоиз ўсишга эришилди, 166,5 миллиард сўм миқдорига инвестициялар ўзлаштирилди. Чет эл инвестициялари 825 миллион АҚШ долларидан ортди, бу аввалги йилгидан деярли икки баравар кўпдир. Инвестицияларнинг 66 фоизидан ортиги ишлаб чиқариш тармоқларини ривожлантиришга йўналтирилди. Маҳсулотларнинг 150 дан ортиқ янги турини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, корхоналарни акционерлаштириш, қимматли қоғозлар бозори ва фонд фаолиятини ривожлантириш, кичик ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш, мулкдорлар тоифасини шакллантиришга доир чора-тадбирлар амалга оширилди. Миллий даромаднинг 68,9 фоизи, саноат маҳсулотининг 53,4 фоизи, қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг қарийб 98 фоизи давлатга қарашли бўлмаган сектор ҳисасига тўғри келди. Барча ишловчиларнинг 70 фоизи ана шу тармоқда меҳнат қилди. Хусусийлаштирилган корхо-

налар акцияларининг айланмалари ўтган йили 1995 йилдагига нисбатан 4,8 баравар ўсди ва 8,3 миллиард сўмни ташкил этди. Акцияларнинг иккиламчи бозори айланмалари кўпайди. Улар акциялар умумий айланмасининг 30 фоизини ташкил қилди. «Тошкент» республика фонд биржаси, 12 та филиалга эга бўлган «Консаудит-информ» агентлиги ва 375 та инвестиция ташкилотларидан иборат фонд бозорининг яхлит инфратузилмаси шаклланди.

Шунга қарамай айрим қорхоналар ва тармоқларнинг молиявий аҳволи қийинлигича қолмоқда. Оборот маблағларининг етишмаслиги сезилмоқда. Дебиторлик-кредиторлик қарзлари ҳажми пасаймапти. Қишлоқ хўжалигида ислохотлар секинлик билан бормоқда. Хўжалик юритиш усули ўзгармапти. Одамларда мулкка эгаллик ҳисси секин уйғонмоқда.

Биз иқтисодиётни янги тизимга ўтказиш, бозор муносабатларини шакллантириш борасида инқилобий сакрашларсиз, яъни тадрижий йўлдан бордик, деди Ислом Каримов. Чунки айрим мамлакатлардаги каби иқтисодий ислохотларни муайян кун, ой ёки йилда амалга ошираемиз, деб режалаштириб бўлмайди. Тажриба шуни тасдиқладики, бу ишлар қутилганидан ҳам мураккаб, ҳаёт талаби қаттиқ. Шу нуқтаи назардан қараганда, бозор муносабатларига ўтишнинг биз ишлаб чиққан беш тамойили ҳаётга мос экани тўла исботланди. Биз ислохотларни амалга оширишда босқичма-босқич, оддийдан мураккабга қараб эволюцион йўлдан бориб тўғри қилдик. 1991 йилда олдимизга муайян вазифалар қўйган бўлсак, кейинги йилларда ана шу вазифаларни амалга оширишнинг қонуний асосларини яратдик. Сўнгги икки йилда эса мураккаб вазифаларни ҳал эта бошладик. Бу давр мобайнида ислохотларнинг қонуний асослари, бозор ҳақидаги тушунчаларимиз такомиллашди. Таъбир жоиз бўлса, бу йилда эришган энг катта ютуғимиз — одамлар онгида рўй берган ўзгаришдир, уларнинг меҳнатга, мулкка бўлган янги муносабатидир, дея таъкидлади Президент. Лекин ҳамон кўпчиликда, айниқса турли бўгин раҳбарларида замон руҳини ҳис этмаслик, янгиликни қабул қила билмаслик, боқимандалик кайфияти мавжуд. Биз бу сарқитлардан халос бўлмас эканмиз қутилган натижаларга эриша олмаймиз.

Ислохотлар жараёнида 1997 йил ҳам ўз муаммолари билан иқтисодий тараққиётимиздаги ўзига хос бир босқич бўлади, албатта.

Биз ана шу жорий йилдаги ислохотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишларини белгилар эканмиз, аввало, нималарга аҳамият бермоғимиз лозим?

Шуни таъкидлаш керакки, ўтказилаётган ислохотларнинг асосий, энг катта мақсади, устувор йўналиши Ўзбекистонда ҳақиқий мулкдорлар синфини шакллантиришдан иборатдир. Бизнинг қабул қилган барча фармону қарорларимиз, қонунларимиз ҳамма ишимиз ана шу мақсадга қаратилгандир. Бу вазифаларни ҳал этмасдан қутилган натижага, ҳаётимизда, иқтисодиётимизда исталган ўзгаришларга эришиб бўлмайди.

Саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам, иқтисодиётнинг барча соҳаларида мулк ҳақиқий эгаси қўлига ўтиши керак. Одамлар онига мулкка эгаллик ҳиссини сингдириш лозим. Барча фонд биржалари, қимматли қоғозлар бозорларининг фаолияти одамлар онгида эгаллик ҳиссини тарбиялашга хизмат қилиши даркор.

Биз аҳолининг кескин табарқалашувига йўл қўймаймиз. Яъни, бизда энг бой ва ўта камбағаллар бўлмайди, балки ўртача мулкдорлар синфи қарор топади. Бу синф иқтисодиётда, борингки, мамлакат ҳаётида муҳим ўрин тутиши, асосий таянч бўлиши керак, деди юртбошимиз.

Бу синфни шакллантириш учун бизда барча шароит, ҳуқуқий асос бор. Унга амалий ва моддий ёрдам берувчи янги тузилмалар, барпо этилган. Лекин нега бу масалада ўзгариш бўлмапти? Янги ижтимоий тоифа ўзини намоён этолмапти. Бу синфнинг ҳаётимизга таъсири сезилмапти. Бусиз биз ўз муродимизга етишимиз қийин-ку!

Бир қарашда деҳқон, фермер хўжаликлари, хусусийлашган корхоналар бошлиқлари, чиқарилган акцияларни сотиб олганлар — яъни мулк эгалари бор. Лекин уларнинг дунёқарашини ўзгараётганими, ўз манфаати учун курашаётганими? Бу саволларга тўла ижобий жавоб бериш қийин. Чунки уларнинг кўпчилиги ҳали ҳамон Президент бор, ҳукумат бор, ҳокимликлар бор, ҳамма муаммоларимизни улар ҳал қилиб беради, деган эски кайфият билан юрибди. Кредит

(Давоми 3-бетда).

• КУЛАСИЗМИ, КУЯСИЗМИ?

-- Мени идораларинга виждон амри етаклаб келди,-- деди ота тахририятимизга ўзи таширф буюриб.-- Аслида ҳеч нарсага муҳтожлигим йўқ. Ошини ошаб, ёшини яшаган, пиру бадавлат одамман. Томорқамдан топаётганим ўзимдан ортиб, маҳалламгаям этади. 6 сотих ишқомим, остида 3 сотих чиқар-чиқмас иссиқхонам бор. Лимон экканман. Пишай деб турибди. Камида 2 тонна олсам керак. Ишқом эса 3 тоннага яқин узум берди. Ана, ҳисоблайверинг...

Куни кеча ҳукуратимиз уйда бўлган мажлисда юртбошимиз айтган сўзлари юрагимнинг тубида тўланиб турган гапларни қўзғатиб юборди. Шуларни тўкиб солгани келдим...

Отанинг раъйини қайтармадик. Айтганларини оққа кўчирдик.

-- Ешим етмиш иккига борди. 38-йилдан бери шу хўжаликдаман. Қарийб олтмиш йил. Раҳбарнинг ҳар хил тоифасини кўрдим. Илгарилари узокроқ ишлашарди. Айримлари тез-тез «ишдан чиқадиган» бўлиб қолишди. Улмаган деҳқоннинг жони. Сабр-тоқатига балли. Парво қилмай, кетмонини урaveraди. Узим гувоҳман. Ўғилларим аллақачон кўлимдан ишимни олишган бўлишса-да, ҳалиям дала-боғ айлашишни қўймайман.

Юртбошимизнинг деҳқон меҳнатини қадрламайдиган, фақат ўзини, маишатини ўйлайдиган раҳбарни аямай койиши, ризқ-рўзимизни яратаётган оддий дала меҳнатқашларининг шаънини улуглашни кўриб, тинглаб, қани энди каттаю-кичик, ҳамма раҳбар ҳам шундоқ бўлса, Аллоҳ кўнглига халқ меҳрини солса, дея умид қиламан. Афсуски, оддий деҳқоннинг юрагига қўл, сўзига қўлоқ тутадиган, дардини тинглайдиган, мушқулига қайишадиган, оғирини енгил қиладиган раҳбарларни ҳар доим ҳам топавермайсиз. Аксинча, ҳеч қандай ихтирога, янгиликка илғор тажрибага раҳбарлар кам эмас. Биз уларни лоқайд, тамбал, боқиманда дея койиймиз. Йўқ, улар аслида жуда пишиқ, шахсий манфаатлари илинжида қилни кирқ ёрадиган, «пиҳи қайирилган» киши-

лар. Фақат гап шундаки, фойдали ихтиролар, янгиликлар, илғор тажрибалар уларнинг рақиби, душмани. Бошқача айтганда, оддий дала меҳнатқашларининг тажрибаси, билими, тадбиркорлиги, дунё қараши ошиб боргани сари бундай раҳбар (хўжайин)лар-

ораси 3 метр. Жами 1320 туп ток бор. Токзорнинг оилаларга 30-50 сотихдан бўлиб берилган бошқа қисмида манзара бошқача: бир танобда 32 қатор бор, қатор ораси ҳам, туп ораси ҳам 3 метрдан. Кўчат сони 990 та. Ўғлимнинг тоқлари 1,5

рўзгоримга, турмушимга шу моллар ярапти-ку», деб юрaveraди.

Мен эса бир нарсани тушунолмай гарангани. Нима учун хўжалик узумнинг килоси-га атиги 60 тийиндан (10 тоннаси 6000 сўм) ҳақ тўлайди? Бу рақам қаердан

дейди куйиниб Тошкент туманидаги Т. Мирзаев номли жамоа хўжалигида яшовчи кекса соҳибкор Қодир ҳожи ота МЎМИНОВ.

нинг ризқи қийилиби, текинони яримта бўлиб боради. Имоним комилки, бундайлар ҳеч қачон ерни деҳқонга, молни чорвадорга топширмайдилар. Бригада, оила, ижара пудрати, деҳқон (фермер) хўжалиги каби янгича тузилмаларга йўл бермайдилар, мабодо бир-икки «закунчи»си фермер бўлиб олганда ҳам кун кўрсатмайдилар.

Имонини маҳкам тутган кекса одам ёлғон гапирмайди. Юқорида айтганларимга ўзим тирик гувоҳман. Хўжаликнинг 50 таноблар чамаси узумзори бор. Шундан бир танобига ўғлим Абдумалик билан укам Абдуфаттоҳ қарашади. Бу бошқаларнинг чекидаги токзорлардан фарқ қилади. Уни ўзим ўйлаб топган усулда яратганман. Яъни шу бир танобга 40 қатор ток экилган. Қатор ораси 2,5 метр, туп

баравар кўп ҳосил беради. Бу биринчидан, кўчатнинг қўплиги, иккинчидан қатор ораси 2,5 метр бўлгани-боис ишлов ва озикланиш сифатли эканлиги ҳисобидан. Қаранг—тайёр тажриба. Қўлла, қандингни ур. Бу ишларни қовуштирадиган раҳбар қани?

Одамларнинг кўнгли совиб кетганича бор. Токзорлар эскириб кетган, асосий қисми 50-йилларда экилган, аксарияти тўнка бўлиб ётибди. Ҳосилнинг тайини йўқ. Шу боис раҳбарлар «гектаридан 10 тонна узум топширганга 6000 сўм (?) ҳақ берамиз», деб буюғини ҳам маҳкамлаб қўйишган. Бу -- «топширолмаганга шу ҳақ ҳам йўқ», дегани. Тағинма соҳибкорларнинг сабр-тоқатига балли. «Ишқилиб, дала-боғ туфайли молларимни боқиб, туюғини кўпайтириб юрибман-ку,

олинган? Ёки хўжалик худди шу узумни уни етиштирганларга килосини 14 сўмдан сотиб олишни тақлиф этади. 14 рақами қаердан олинган? Энди мана бу учинчи рақамга эътибор беринг—ҳозир бозорда узумнинг килоси 300 сўмдан ошипти. Бу нарх қаердан келди? Бу саволга жавобни юқоридаги рақамлардан излаш керакмасмикан?

Хуллас, бу устамонлар ишни шундай «ташқил» этишганки, узум пишган пайтда токзор бошида тош-тарози бўлмайди. Қайси соҳибкор қанча узум топширганини ҳеч ким билмайди. Ҳайдовчи 5-6 кишининг маҳсулотини бир қилиб, машинасига ортиб кетади. Орадан бир-икки кун ўтгач, «сеники унча, сеники бунча чикди» деб қўя қолади. Ишқилиб ўша ҳайдовчига

Аллоҳ инсоф берсин, дейишдан бошқа илож йўқ. Бундай «гап»лар фақат бизнинг хўжаликда бўлса қошқийди. Яна бир ўғлим Абдуманноб «Ҳасанбой» жамоа хўжалигида деҳқон (фермер) хўжалиги бошлиғи. 40 гектар токзори бор, 30 гектари ҳосилга кирган. Фермер ҳосилдига 33 киши аъзо. Ҳўжалиқ бoғни эвиға қараб бўлиб олишган. Ҳар ким ўз боғига қарайди. Бухгалтер ҳам алоҳида ҳисоб-китоб юритади. Ким қанча узум топширса, шунга яраша ҳақ олади, бировники бошқасига ўтиб кетмайди. Яъни илгариги «обшкатол» йўқ. Боғни кўрсангиз ҳавасингиз келади. Илгари ғумай, қўйтикан босиб ётган токзорда ҳозир бир гиёҳ ҳам кўрмайсиз. Қатор оралари доимо юмшатишган ҳолда туради.

Аммо ўғлимнинг айтишига қараганда, шу кунларда хўжалик раҳбарларининг феъли бузилган кўринади. Ўғлимни фермерликдан айтиштириб, бригадир бўлишга ундашаётган экан. Айтишларича, у деҳқонларни «бузаётган» эмиш. Қаранг, деҳқон интилиб, даромадни кўзлаб, ҳақ-хуқуқини таниб ишласа, бузилган бўлармиш. Бошқа деҳқонлар «биз ҳам Абдуманноб бошқараётган деҳқон (фермер) хўжалигида ўтиб ишлаймиз», деб илтимос қила бошлаганларидан сўнг раҳбарлар «касал»нинг олдини олишмоқчи бўлишяпти, шекилли.

Шуларни ўйлаб ҳайрон бўласан киши. Юртбошимиз айтганларидек, нахотки айрим раҳбарлар эски колхоз-совхозларни қўмсаётган бўлишса? Йўқ, ғишт қолипдан кўчди. Дала меҳнатқашлари ислохотларнинг туб моҳиятини тушуна бошладилар. Бинобарин, бозор муносабатлари шароитидаги ҳақ-хуқуқларини ҳам таниб қолдилар. Эркин меҳнатнинг пировадд натижасини кундалик рўзгорларида, яхшиланиб бораётган турмушларида кўриб турибдилар. Демак, энди уларни орқага қайтариб бўлмайди. Бунга уринаётганлар эса кеч қолганларини қанча тез фаҳмласалар, шунча яхши.

Қодир ҳожи ота айтганларини А. ЙЎЛДОШЕВ ёзиб олди.

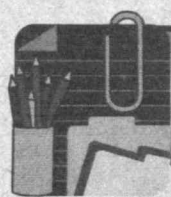
"NATIONAL ELECTRONICS, INC"

(Америка) шўъба корхонаси жамоаси Ўзбекистондаги барча мусулмон биродарларимизни улуг айём-Ийд-ал-Фитр (Рамазон ҳайити) билан самимий муборакбод этади. Барчангизга хайру-саховат, шоду-хуррамлик йўлдош бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Давлат ва жамият қурилиши Академияси ҳузуридаги "Академ-Финанс" ўқув-маслаҳат маркази жамоаси барча ватандошларимизни вириб келаётган улуг айём-муқаддас байрамимиз ийди Рамазон билан қутлайди ва Мустақиллик йўлида собит қадамлик тилайди!

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР РАЎБАРЛАРИ, ИШБИЛАРМОНЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

"Ўзбекистон почтаси" концерни корхоналари почта алоқасининг барча турлари бўйича бутунжаҳон почта иттифоқи нормаларига мувофиқ равишда хизмат кўрсатади.

Ички ва халқаро почта жўнатмалари қабул қилинади, қайта ишланади, ташилади ва етказиб берилади. Барча почта бўлимлари ва алоқа боғламалари ҳамда Тошкент шаҳридаги почтамтда кенг миқёсда асосий ва қўшимча почта алоқаси хизматлари кўрсатиш таклиф этилади.

Ўзбекистон EMS экспресс-почтаси - почта жўнатмаларини **ХОЎЛАГАН МАМЛАКАТИНГИЗГА** тезкорлик билан жўнатиш ва тезда етказиб бериш хизмати фаолият кўрсатмоқда.

Факс-хизмати, нусха кўчириш ва реклама материалларини етказиб бериш ишлари амалга оширилмоқда.

Почта жўнатмаларининг бут сақланишига, почта алоқаси корхоналарининг масъуллигига кафолат беради.

Почта алоқаси корхоналари тармоғи телеграммалар қабул қилади, жўнатади ва етказиб беради. Шаҳарлараро телефон сўзлашувларига таклиф этади, аҳолига газ ва электр энергияси, телекоммуникацион хизматлар учун пул тўлашларига имконият яратади, савдо тушумлари, ДАН жарималари, маҳаллий солиқлар, суғурта ҳамда бошқа бир қатор тўлов хизматларини кўрсатади.

Корхоналарнинг кенг тармоғи, мувофиқлашган иш режими, шароит ва қулайлик, тезкор телефон-телеграф алоқаси, операция ва кўрсатмаларнинг соз механизми, малакали кадрлар, жўнатиш ва етказиб беришнинг аниқ ташиқил қилинганлиги, сифат ва маданият - буларнинг барчаси бизнинг корхоналарда жаҳон тарифларидан анча арзон нархларда Сиз учун кафолатланган.

Почта алоқаси хизмати бозор талабларини ўрганиш, унинг ҳажми ва турларини кенгайтириш мақсадида, маркетинг тадқиқотларни олиб бориб, почта хизматидан фойдаланувчи барчангизга ишларимиз ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришингизни, почта хизматининг янги турлари ва соҳани ривожлантириш, сифатини ошириш, мижозлар сўровларига хизмат асл ҳолати мувофиқлигининг янада яқинлашуви, бор имкониятлардан самаралироқ фойдаланиш бўйича таклифлар киритишингизни сўраймиз.

Сиз билан почта хизмати даражасини кўтарамиз! Хатларингизни кутамиз! Ҳар бир таклиф учун Сизга олдиндан миннатдорчилик билдираемиз. Таклифларингизни синчковлик билан ўрганиб чиқамиз ҳамда улар юзасидан амалий чоралар кўришга ҳаракат қиламиз.

Республикамиз почта ходимлари 1997 йилни корхонамиз хизматидан фойдаланаётган барча мижозлар манфаатига бағишлайдилар ва муваффақиятга ишонадилар.

Манзилимиз:

700000, Тошкент ш., Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 1-уй, "Ўзбекистон почтаси" концерни.

Телефонлар: 33-62-34, 36-01-89.

Шунингдек, вилоят марказларида - давлат почта алоқаси корхоналари; Тошкент шаҳрида - "Тошкент почтаси" /Тошпочтамт/ корхонаси.

ПОЧТА АЛОҚАЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

"Ўзбекистон почтаси" концерни.

Ўзбекистон Республикаси
МОЛ-ХОМАШЁ БИРЖАСИ

ЖАМОАСИ

*ўз муассислари ва акциядорларини,
шунингдек, бутун Ўзбекистон халқини
муқаддас айём -*

**Рамазон ҳайити билан самимий
муборакбод этишдан ўз мамнунлигини
изҳор қилади.**

**Барчангизнинг хонадонингизга
тинч-тотувлик, касби-корингизга хайру
барака тилаб қоламиз.**

ДУШАНБА, 10

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.30 «Хафтанома».

18.35 ТВ плюс. 18.40 «Киносаёра». 18.50 «Олтин кент».

17.50 Янгиликлар. 17.55 «Ахдаҳу ва қуёш». Мульт-фильм. 18.10 Эълонлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

ЧОРШАНБА, 12 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

СЕШАНБА, 11 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ерилош». Мульттўплам.

21.00 «Шаҳрим—фаҳрим». 21.30 Эълонлар. 21.35 «Экстремал уйинлар».

ПАЙШАНБА, 13

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Мазнавийт». «Мусика ва замон».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ерилош». Мульттўплам.

12.00 «Меҳр нури». 12.15 Мумтоз ашулалар. 12.30 «Дерсу Узала». Бадий фильм. 1-серия.

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

9.00 «Ерилош». Мульттўплам. 9.20 «Бугуннинг боласи».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Мазнавийт». «Мусика ва замон».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ерилош». Мульттўплам.

22.00 Видео—«О». 23.40—24.00 «Спорт қўтаси».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

9.00 «Ерилош». Мульттўплам. 9.20 «Бугуннинг боласи».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Мазнавийт». «Мусика ва замон».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

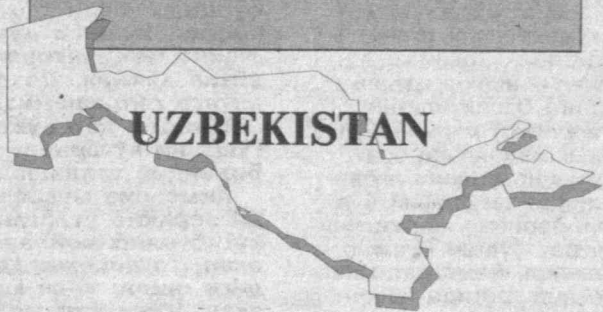
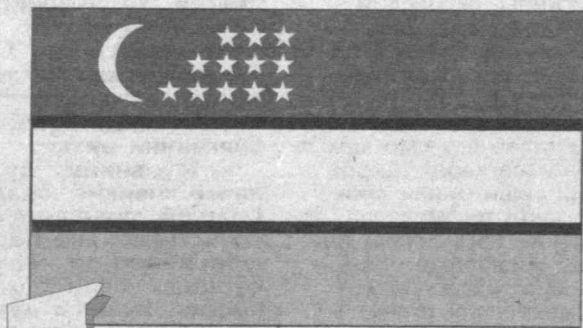
17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Болалар учун концерт.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 «Мульткарusel».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Ерилош». Мульттўплам.

Barakat Co. Ltd.

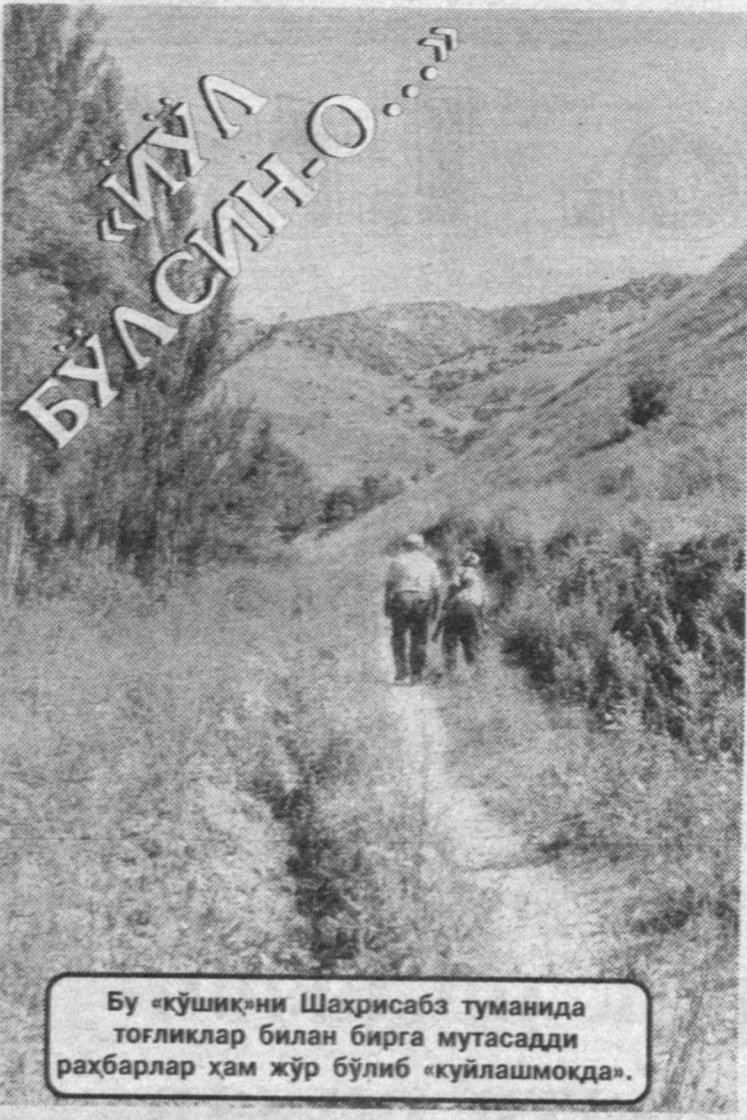
Ўзбек халқини муборак рамазон ҳайити айёми муносабати билан чин қалбдан қутлайди ҳамда ҳар бир хонадонга бахту иқбол ва баракат тилайди.

Оллоҳ таолодан бундай дамларнинг кўп қайтарилишини, қардош ўзбек халқининг ҳар томонлама тараққий этган эркин жамият барпо қилишдай буюк ва эзгу орзу-умидларининг ушалишини тилаймиз.

Давлатларимиз ўртасидаги ўзаро қардошлик муносабатлари янада равнақ топаверсин.

Қалбингиздаги ушбу айём шуъласи ҳеч қачон сўнмасин!

БАРАКАТ КО. ЛТД.

Бу «кўшиқ»ни Шахрисабз туманида тоғликлар билан бирга мутасадди раҳбарлар ҳам жўр бўлиб «қўйлашмоқда».

Тоғликларнинг орзуси ўзлари каби камтар бўлади. Юртларини дуненинг энг сўлим гўшалари билан тенг кўйиб, дилдан севувчи чўнг одамлар не бир истиҳола билан нуфузли газетага хат ёзиб, арзиҳол қилишган. Хаяжонлар ҳар қандай гап қурилишидан ҳам чиқиб кетган, фақат матнни ўқиб чиқиб муддао нималигини тушуниш мумкин бўлган номага Сайёд, Бошқоп, Сувтушар қишлоқларида яшаётган жами аҳли илм имзо чеккан, десак муболага бўлмайди. Зиёлиларнинг келажак олдида ана шундай фидойилик кўрсатишни қиёмат қарз деб билганлари кишини тўлқинлантириб юборади. Бироқ тоғликларнинг-чи, бир ёқимли (айниқса, раҳбарларга маъқул тушади-ган) феъли бор: улар содда, аниқроғи — ишонувчан бўлишади.

ВОКЕА: Бир тоғлик томорқасидаги картошкага курт тушиб, кемираётганидан жуда азият чекибди. Уйлаб-ўйлаб «Туман марказига тушай, шу соҳада илми ҳикмат билан шугулланиб юрган алломалар бўлади, деб эшитганман, ўшалардан жўяли гап чиқар», деган қарорга келибди. Излаб, ўша идорани ҳам, донишмандни ҳам топибди: йўлагига оқ чойшаб тўшалган, совутгичлар кўйилган, котибалар хизмат қилиб турган бинода макон қурган экан. Муомаладан тоғлик эриб кетибди, шундай бообрў зот опичлаб кўришибди, ҳатто чой куйиб узатибди. Гапни ҳам ҳафсала билан эринмай тинглабди. Сўнгра жиддий тортиб:

-- Бу масалада бизга кўплар мурожаат қилади, -- дебди зимдан тикил-

ганча, -- ҳамманинг ҳам талабини қондирганмиз. Билмадим, ўша нодир кимёдан қолдимикин, бор бўлса бахтингиз.

Бошлиқ бошқа хонага чиқиб кетиб, калладай нарсани қоғозга ўраб келтиради. Кейин қандай фойдаланишни обдон тушунтиради:

-- Йўлда очманг, гази чиқиб кетади. Иложи борича қоронғироқда жўякларга сепаб чиқинг, ҳашаротнинг кунпаякун бўлишига тараф йўқ.

Тоғлик тугунни олиб йўлга тушибди. Ўзиям кум тўлдирилган кўзани, елкани ўйиб юборай, дейди. Шом қоронғусида жўякларга тарқатиб чиқибди. Тонгда не каромат содир бўлган экан,

● ТАХРИРИЯТГА ХАТ КЕЛДИ

деб келиб қараса, «катта» унга... оддий дарё тошларини бериб юборган экан.

ГАЗЕТАГА КЕЛГАН ХАТ-ДАН: «Тумандаги «Оқдарё» жамоа хўжалигини Шахрисабз шаҳри билан бирлаштириб турадиган автомобиль йўли мавжуд эди. Бундан бир неча йил олдин қурилган «Хисорак» сувомбори йўлни тўсиб қўйди (яъни йўл сув остида қолиб кетди). Шундан кейин «Мираки -- Хисорак» йўналишида 20 км лик ажойиб автомобиль йўли бўлиши керак эди. Афсуски, ...юмушлар ўлда-жўлда қолиб кетди. Бундан 3-4 йил олдин «Хисорак -- Мираки» йўли мақсадга мувофиқ эмас, деб тан олиниб, «Оммагон -- Сувтушар -- Хисорак» оралигида йўл тушиши эътироф этилди. Бу йўналишининг ўнғайлиги шундаки, Шахрисабздан Оммагонгача асфальт йўл келган, автобус қатнайди. Бу ёғи 6-7 км лик масофа...»

Хатнинг давомида тоғ қишлоқлари учун автобус қатновининг аҳамияти, бу масалада туман раҳбарларига қилинган мурожаатлар ҳақида арз-ҳол қилинади.

Туман ҳокими Шухрат Алланазаров арзнома билан танишгач:

-- Бу хат анча олдин ёзилганга ўхшайди, масала деярли ҳал бўлган, -- деди.

Албатта, жавобни «йўл қурилиб, фойдаланишга топширилган» тарзида тушунмаслик лозим. Маълум бўладики, вилоят ва республика ташкилотларига ёзилган хатларга, ниҳоят, умид қилса бўладиган жавоб қайтарилибди. Республика ҳукумати томонидан 1996 йил 18 ноябрда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва «Узавтойўл» концернига «Мираки -- Хисорак» йўлининг қурилиши нечоғлик мақсадга мувофиқлиги ҳақида таклифлар билдириш топширилган. Ҳокимнинг эътироф этишича, масаланинг шундай қўйилиши ҳам 4-5 йиллик ҳаракатларнинг натижаси экан.

Шубҳасиз, ҳамма масалалар, аввало, ички маблағлар

ҳисобидан ҳал қилиниши талаб қилинаётган бир шароитда юқори ташкилотлардан бериладиган ёрдам жиддий ўйлаб кўрилади. Энди боқимандаликнинг ўзи билан эмас, бундай кайфият ила ҳам муроаса қилиб бўлмайди.

Биз «Оқдарё» хўжалигининг иқтисодий аҳволи билан қизиқдик. Тоғликларнинг йилни 5 миллион сўмга яқин фойда билан яқунлашлари қутилаётган экан. Албатта, харажатталаб соҳалар ҳам кам бўлмас керак. Бироқ йўл қурилиши билан янги хизмат турлари, масалан, сайёҳликни изга солиш (шу ҳудудда шифобахш масканлар, зиёратгоҳлар бисёр) ёки хўжалик тармоғини кенгайтириш (олайлик, аҳолининг ишсиз қатлами ҳисобига балиқчиликни йўлга қўйиш) мумкин бўлар. Гапнинг индаллоси эса тарозининг шайини аҳоли томонида: замонавий йўл қуриш барибир ҳал қилиниши керак бўлган муаммо. Қолаверса, мамлакатимиз ижтимоий ҳаётида инсон манфаатлари биринчи ўринга қўйилаётган, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш устувор йўналиши сифатида белгиланган бир шароитда ҳам худди шундай бўлиши лозим. Тўғри, тоғ қишлоқларининг ижтимоий қиёфасини тубдан янгилаш борасида баъзи ишлар амалга оширилаяпти. Кейинги йилда Сарчашма, Нондек қишлоқларида янги-мактаблар қурилди. Филонда шифохона, Бошқоп, Сайёдда қишлоқ врачлик, Сувтушарда фельдшерлик амбулаториялари ишлаб турибди. Барибир, 14 мингдан зиёд аҳоли яшайдиган, марказдан анча узоқ тоғлар орасидаги масканлар учун асфальтланган йўл бўлиши, йил бўйи қатнов таъминлинини келажакда фаровон ҳаёт қуриш учун аҳамияти нечоғлик эканини таъкидлаб ўтириш шарт бўлмас керак. Демак, тоғликларнинг орзуси бир вақтнинг ўзида эртанги куннинг умиди ҳамдир.

ВОКЕАНИНГ ДАВОМИ: Иzza бўлган тоғлик вақтни ўткармай, шаҳарга

тушди ва картошкашунос алломани излади. У идорасида йўқ эди, астойдил пойлашни бошлади. Жаҳли шунчалик чиққан эдики, масалани тезроқ бир ёқлик қилишни хоҳларди. Қоронғи тушавериб келиб қолган бошлиқ тоғликни тезда таниди, ҳоли-жонига қўймай, қўлтиқлаб хонасига олиб кирди. Гап нимадалигини билгач, юракдан таассуф билдирди, англашилмовчилик бўлганини айтди:

-- Муовиним, шу, тошларга қизиқиб юради. Адашиб, препарат ўрнига унинг матоҳини бериб юборибман-да. Бугун кеч бўлди, муовин ҳам кетиб қолган. Яхшиси дам олинг, меҳмонхонага жой айтиб қўяман. Давомини эртага гаплашамиз.

Шундай деб хўжайин гўшакни кўтаради, ким биландир гаплашади.

Кимсасиз мусофирхонада зерикиб ўтирган йигит кутиб олиб жойлаштирар экан, тоғликнинг ҳайронлиги ошди: «Ҳеч ким йўқ экан, ўзим ҳам жой олардим». Эрталаб яна ҳайрати кучайди: унга энг қиммат — люкс хонани беришган экан...

Туман ҳокимлигида бир даста ҳужжат кўрсатиб, бизга «керак бўлса, кўчириб олинг», дейишди. Улар билан танишгач, меҳнаткашларнинг арзи беиз кетмаётганига ишондик. Ҳақиқатан, «Мираки -- Хисорак» йўлини тезроқ қуриш учун ҳаракатлар бўлган, Бироқ хат муаллифлари ўзлари учун ўнғай бўлган «Оммагон -- Сувтушар -- Хисорак» оралигидаги йўлнинг тақдирдан безовталиклари билдиришган. Биз буни чалкаштириб қўйганимиз йўқ. Демак, мутасаддилар айнан арзчиларнинг талаби қандай ҳал бўлаётгани ҳақида таҳририятга алоҳида хабар йўллайдилар. Бу эса шунчаки илтифот эмас, бизнингча, хизмат вазифасига қиради. Ҳар ҳолда тоғлик(лар) доим мулзам бўлиб қолавермасликлари лозим...

Ҳ. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"КАМОЛА ПАРВОЗИ" ФИРМАСИ

ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРИДАН СОТАДИ:

- **GOODYEAR ШИНАЛАРИ**
175/70 R 13, 205/70 R 14,
260 x 508, 320 x 508
- **6СТ-195 АККУМУЛЯТОРЛАРИ**
- **"ВАЗ" ва "ДОГАН" АВТОМОБИЛЛАРИ**
- **УЧУН ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР**
- **ТЎЛОВ УСУЛИ ТУРЛИЧА**

Манзил: Тошкент ш., Т. Шевченко кўчаси, 52.

Телефонлар: 56-41-25, 54-68-92.
Факс: 54-68-92.

ТАНҚИД АДОБИЯТИ

Ҳажвия учун мавзу

Хой биродар, нима қиласиз оғзингизни чарчатиб? Яна бошқармамиз бошлиғи хурматли Тошқул Тошбердиевични танқид қилмоқчимиз? Овора бўласиз. Узингизни ёмон кўрсатганингиз қолади. У кишига умуман танқид юкмайди. Тошқул ақамиз танқиддан сал олдинроқ тугилган, дейишади. Тўғрироғи, собиқ шўролар тузуми даврида, бюрорларда, катта-кичик мажлисларда танқид эшитавериш-эшитавериб даққи бўлиб қолган. Ҳатто қонидоғи ҳужайралар ҳам танқиднинг таъсирини сезмас эмиш.

Бюро дегани гўё тегирмон тошига ўхшарди. Тегирмондан бутун чиқиш осон эмасди. Бюрода танқиднинг барча оғир тусларидан, синовдан ўтган турларидан исталганча фойдаланиш мумкин эди. Чунки компартия даврида танқиднинг тармоғи кенг, тури кўп, йўли сероб эди. Яккама-якка, юзма-юз, гуруҳ-гуруҳ бўлиб танқид қилиш янғ олганди. Тўғри ва ошқора танқиддан кўра пинҳона уюштирилган ёки ташкиллаштирилган танқид кўпроқ эди. Агар бирор яхши инсонни, етук мутахассисни ёки истеъдод эгасини бадном қилиш лозим бўлиб қолса, албатта, унинг шаънига зудлик билан танқид уюштириларди. Ва бу танқидни тезроқ ошқор қилиш учун махсус мажлис чақирилари. Мабодо ўша инсоннинг адабини қаттиқроқ бериш лозим топилса, навбатдан ташқари пленумда алоҳида масала қилиб кўриларди. Ана танқиду, мана танқид... сиққанича эшитаверасиз. Охирикўн бу танқид спектакли пардаси кўп ҳолларда инфаркт билан ёпиларди. Фақат чапак чалинмасди, холос. Бундан фақат тошқулқоплар мустасно. Бундай танқид ташаббускор, фикрчан одамни лоқайд, бепарво ва кўрқоқ кимсаларга айлантириб қўйган. Кўрқоқлик эса барча иллатларнинг дебочаси. Бизнинг Тошқул ақамиз ҳам ўшанда

юракларини олдириб, ўпкаси қолганига шукр қилиб, кўрқоқлик касалига мубтало бўлганлар. Кўрқоқни эса истаган йўлга бошлаш, истаган гоғларга хизмат қилдириш осон. Шу боис ҳам собиқ мутасабид тузум даврида не-не яхши инсонлар, улуғ зотлар гуруҳлар томонидан уюштирилган захарли танқид тиги орқали бадном қилинганлар, танқид қуроли билан қатагон этилганлар. Уша даврларда тўда-тўда бўлиб танқид

аллақачон танқиднинг тўши ва қулига айланган. Танқид тошини отаман, деб асло овора бўлманг. У кишининг онгини, дунёқарашини ўзгартиришни хаёлингизга келтирманг. Бекорга жагингиз оғригани қолади. Буни бошқармадагилар жуда яхши билишади. Шу боис ҳам ақохонимизни номигагина танқид қилишди...

Бугунги мустақиллик даврининг рўй-рост ва ошқора бўлаётган фойдали танқиди

РАССОМ ХАНДАСИ

Сўзсиз сурат.

Ойи, қаранг, «5» баҳо олиб келдим.

А. ҲАКИМОВ
чизган карикатуралар.

кишини бадном қилмоқчи бўладилар. «Ҳақиқат эгилди, лекин синмас» лигини унутмайлик.

Тоғдай қилиб мақтасанг майли, мойдай ёқди, лекин тарикдайд танқид қилсанг, балога қоласан. Бундай танқид ақамизнинг жон жонидан ўтиб кетади. Бу аҳволда жамиятда рўй бераётган камчиликларни, илдириш отаётган иллатларни тўзатиш қийин кечади. Танқид ва ошқоралиқдан йироқ муҳит эса суви айниган ҳовузга ўхшаб қолади. Бадбўй ҳовуз фақат атроф-муҳитни, тоза ҳавони булғашдан бошқа нарсага ярамайди.

Танқидни ҳар ким ҳар хил тушунади, ҳар хил қабул қилади. Ошқора танқидни тўғри қабул қилиш, тўғри тушуниш бу --

уюштириш аёнанага айланган эди. Бу совет кишининг энг юксак «фазили» ҳисобланарди. Октябрь -- октябрийни, пионер -- пионерни, комсомол -- комсомолни, коммунист -- коммунистни ва ҳатто ўз ота-онасини, қариндош-уруғини истаганича танқид қилиш ҳуқуқига эга эди. Танқид билан тугилиб, танқид билан «улгайиб», танқид билан оламдан ўтиб кетганларнинг «охират»лари обод бўлсин. Мана сизга шўровий танқид дорисининг таъсири.

Қуруқ нўписига, сохта бақирчақирга ва беҳуда қурқувга асосланган бундай танқиднинг заррача фойдаси йўқлиги шўролар жамиятида исботланди. Нима сабабдан Тошқул Тошбердиевичга танқид юкмаслигини тушунгандирсиз. Исmlарига ўхшатма қилиб айтганда, у киши

ақамизга мутлақо бегона. Унчамунча танқидларни хушламайдилар, ўзларига юқтирмайдилар. Афсуслар бўлсинким, танқидни ўзига юқтирмайдиган ақалар сафи анчагина. Бундай кимсалар танқид дорисини ичавериб-ичавериб тошқулқоққа айланиб кетган.

Шу кунларда Тошқул ақамиз анча гаранг. Кўнгулда ҳаловат йўқ. У киши ҳалол ва ҳар томонлама таҳлил қилинган ошқора танқид зарурлигини тушуниб қолдилар. Фақат ожиз, кимларгадир суяниб, ўз ишнини амал-тақал қилиб, номига кун кўриб юрадиганларгина танқиддан қўрқадилар. Ақамиз буни ҳам билади. Баъзан ошқора танқидни бўғишга уриниш ҳоллари ҳам бўлиб туради. Ошна-оғайнигарчилик, таниш-билишчилик йўллари билан танқидни ва танқид қилган

юксак маънавият ва маданиятнинг белгиси. Маънавияти мустақкам раҳбар ўз шаъни ёки жамоаси номига айтилган тўғри танқидга ҳатто миннатдорчилик билдиради. Аслида танқид -- дори. Ҳамма гап уни меърида ишлатишга боғлиқ. Танқид бировнинг шахсияти, орномусини оёқ ости қилиш дегани эмас. Танқид ҳеч қачон қўрқитиш қуролига айланмаслиги керак. Акс ҳолда Тошқул Тошбердиевичга ўхшаган беморлар сони кўпайиши мумкин. Чунки ақамиз ўз вақтида танқид дорисидан билиб-билмай кўпроқ еб, кечирасизлар, истеъмоқ қилиб қўйганлар. Токи, танқид юкмас ақохонимизнинг кўзлари очик экан, бу дардан фориғ бўлишлари гумон. Фақат, ҳа фақат...

Жалойирий.

● НАЗМИЙ ҲАЖВИЯЛАР

Мажмур ва ойимхуз

Бэхуда нозланма, гўзал, кимга керак гамзаларинг,
Ноз айласин бизга бугун «Портвейн» у «Гимза» ларинг.

Ағдарадур тегса шамол -- шалираган ҳолимни кўр,
Кайфимда дуч келса бироқ яксон бўлур нинзаларинг.

Хушёр эсам, юрмоқ малол ишхонадан то уйгача,
«Отсам» тўйиб, бир тош манго Камчаткаю Пензаларинг.

Токим бошим сархуш эмас тошдек ботар пар болишинг,
«Етолсам»-чи, парқув булар уватдаги дўмсаларинг.

Гоҳ «Николай II» ичиб гирт «Николай Уч» бўламан,
Оч қоринга пива берар гоҳ таги паст кимсаларинг.

Бир шиша «оқ» юз бор азиз оппоқ билак жононадин,
Айтдим борин э, сарвиноз, қотса қотар энсаларинг.

КАРИ САРАМАРОИ

Бор лақабоз саргарош, -- Жирин Самсон Маркович. Дер киракаш Маратни «Манат Таксопаркович».	Йўлингизни Кўриб қўйсин Нор кал» деб.	Утса дер: -- Оо, славви! Сени -- ҳам давлят, хам пойтахт, Исроилу Телавив.
Азал ёвдир Маратта ДАНЧИ Аллон Тешасв. Самсон оға ДАНЧИНИ Атар «Талон Тешаров».	Музқаймоқчи «Болақуввар Пашша» дер. Дўсти Луқмон «Салом, Лағмон-каша» дер.	Илжаймаюз Кўжиной Қирқ йилки «Кўкписта» дир... Хуллас, лақаб қўйишга Самсун оға устадир.
Кўриб қолса биқсөмиз Тоғжозда Урозни, Қийрар: -- Тутиб беринглар Анов Тоғжирўзни!	Кучар Остон маллани: -- Оқ-оқ, Остап- урисим! Уйсиз Тошқан-пиёнини Дейди «Тошкент- туризм».	Ўз лақабин сўрасак, Қузир ҳиринг: -- Биз Сумсум ибн Марка Бинни мулла Жирингий... Хий-хий-хий-хий...
Йўл қурувчи Аспанини Қаршилар «Кел, Аспаль», деб. «Қурган сақич	Гоҳ Тилолов Исроил	Анвар ОБИДЖОН.

ДАТИФАЛАР

Операция яхши ўтди. Аммо, афсуски, энди буни бемор билолмайди-да.

***

-- Менга йўталигиз сира ёҳмаяпти.
-- Кечирасиз, доктор, мен бошқача йўталишни билмайман.

***

-- Доктор! Хотинимнинг овози чиқмай қолди. Нима қилай?
-- Уйингизга тонгга яқин қайтиб кўринг.

ПАРОДИЯ

МАҲАЛЛАНГНИ КЕЗАМАН...

Маҳаллангни кезаман,
Юрагимни эзаман...
Маҳаллангни кезаман,
Жондан умид узаман...
Маҳаллангни кезаман,
Совчи келса безаман...
Маҳаллангни кезаман,
Тўйингни ҳам бузаман...

Хонанда Илҳом
ИБРОҲИМОВ
репертуаридан.

Маҳаллангни кезаман,
Сойларда сузаман.
Сероб бўлса балиғи,
Каператип тузаман...

Маҳаллангни кезаман,
Лағмон бўлса чўзаман.
Шижоату меҳнатда
Тошбақадан ўзаман...

Маҳаллангни кезаман,
Қараб ҳар бир иза ман.
Еганмидинг бодринг,
Чопишингдан сезаман...

Маҳаллангни кезаман,
Не дей энди сиза ман.
Кўринмоқда «бўри»лар,
Қўён расмин «чизаман»...

Маҳаллангни кезаман,
Тор қудоғин узаман.
Қуйлаб аشناқа қўшиқ,
Ҳеч чиқмайман юза ман...

АМИР БОЛА.

Эркақлар бақувват бўлиши керак

СТАМИНА

Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

мушак оғриқларини қолдирадиган ишончли, самарали восита.

АПИФЕН

Кунига уч маҳал 1-2 таблеткадан.

Шаҳар дорихоналарига мурожаат қилинг.

Ср/Сурхн аджанта фарма лимитед

гепатитдан ва сурункали ичкиликбозликдан жигар хасталанишидан сақлайдиган восита

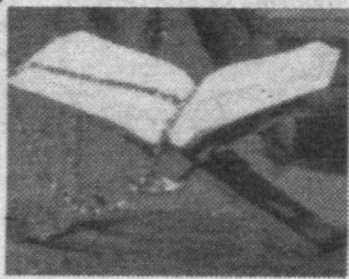
АЛКОСУЛ

Шаҳар дорихоналаридан суранг

Аджанта фарма лимитед

АҚЛ АҚЛДАҚИ
КЎВВАЯТ
ОЛАР

Булбул чамани севар,
Одам -- Ватани.
***
Еридан айрилган етти йил
Йиллар,
Элидан айрилган ўлгувча
Йиллар.
***
Ёмон -- ўз ғамда
Яхши -- эл ғамда.
***
Ёрингни гул орасидан изла,
Эркингни эл орасидан.
***
Юрт кўрсанг, ўзарсан,
Кўрмасанг, тўзарсан.
***
Кун бутуқда сиғинар,
Одам -- Ватанга.
***
Ҳар кун уясида эркин.
***
Аҳил ишласанг, иш унар,
Ҳар мушкул осон бўлар.
***
Барака -- иноқликда,
Боқийлик -- қувноқликда.

Буюк математик, астроном ва географ Муҳаммад ал-Хоразмий исмига яна ал-Мажусий ва ал-Қутруб-булий деган атамалар ҳам қўшиб айтылади. У VIII асрнинг охири ва IX асрнинг биринчи ярмида яшаб ижод этди. Бу даврда Урта Осиё араб халифалиги таркибига кирар эди.

Хоразмий дунё фанига гоят катта ҳисса қўшди, алгебра фанининг асосчиси бўлди. «Алгебра» сўзи унинг «Ал-китоб ал-мухтасар фи ҳисоб ал-жабр ва ал-муқобола» номли рисоласидан олинган. Олимнинг «ал-Хоразмий» номи эса, «алгоритм» шаклида фанда абадий ўрнашиб қолди, географияга доир асари араб тилида ўнлаб географик асарларнинг яратилишига замин бўлди. Хоразмийнинг «Зиҷи Оврўпада ҳам, Шарқ мамлакат-

• АЛЛОМАЛАР ҲАЁТИДАН

ларида ҳам астрономиянинг ривожланиш йулини кўрсатиб берди. Лекин афсуски, фаннинг бир неча тармоқларига асос солган, «ўз даврининг энг буюк математиги ва агар барча шарт-шароитлар ҳисобга олинса, ҳамма давларнинг ҳам энг буюкларидан бири» (Ж. Сартон) бўлган олимнинг ҳаёти ҳақида

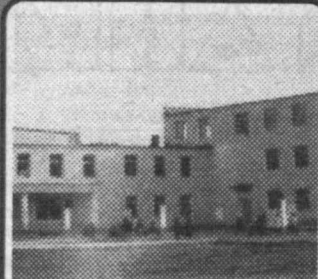
фақат унтасигина бизгача етиб келган. Мазкур асарларнинг турттаси араб тилида, биттаси Фарғонийнинг асари таркибидан, иккитаси лотинча таржималардан бўлиб, қолган учтаси топилган эмас. Унинг географияга доир «Китоб сурат-ул-арз» асари кўп олимлар томонидан ўрганилган. Лекин шу пайтгача ўзла равишда бирорта ҳозирги замон тилига таржима қилинмаган. 1983 йилда олимнинг 1200 йиллик юбилейи муносабати билан бизда асарнинг ўзбекча таржимаси Хоразмийнинг «Танланган асарлар»и таркибидан чоп этилган.

У 850 йилда Бағдодда вафот этди. Асарлари дунёнинг турли кутубхоналарида сақланади ва кўпгина ғарб ва шарқ тиллари таржима этилган. Олим ўз асарлари, ихтиролари билан нафақат ўз Ватанини, балки араб халифалигининг илмий ютуғи, ўз даври маданиятининг юксак натижаларини бутун дунё ва барча асрларга машҳур этди. Ҳозирда унинг номига турли мамлакатларда (Эрон, Туркменистон, Ўзбекистон ва бошқалар) мукофот ва медаллар таъсис этилган. Кўчалар ва муассасаларга номи қўйилган.

МУСО АЛ-ХОРАЗМИЙ
(783 -- 850)

маълумотлар деярли сақланмаган. Бағдодда «Байт-ул-ҳикма»нинг (кейинчалик «Маъмун академияси» номини олган) фаолияти кенгайтирилиб, унинг қошида иккита йирик расадхона очилган, хар иккала расадхона фаолиятини ҳам Урта Осиё ва Хуросондан келган олимлар бошқаришади. Хоразмий бу илмий марказнинг муdiri сифатида унинг ишини кузатиб туради.

Хоразмий қаламига мансуб йигирмадан ортиқ асарларнинг

Булоқбоши туманидаги Булоқбоши қишлоғида 844 ўринли янги мактаб биноси қуриб битказилди. Ёруғ, кенг синф хоналари барча қулайликларга эга.

Суратларда: янги мактабнинг умумий кўриниши; мактабнинг олий тоифали бошланғич таълим ўқитувчиси Мақсудахон Ҳолиқова дарс пайтида.

Тоҳиржон ҲАМРОҚҮЛ олган суратлар.

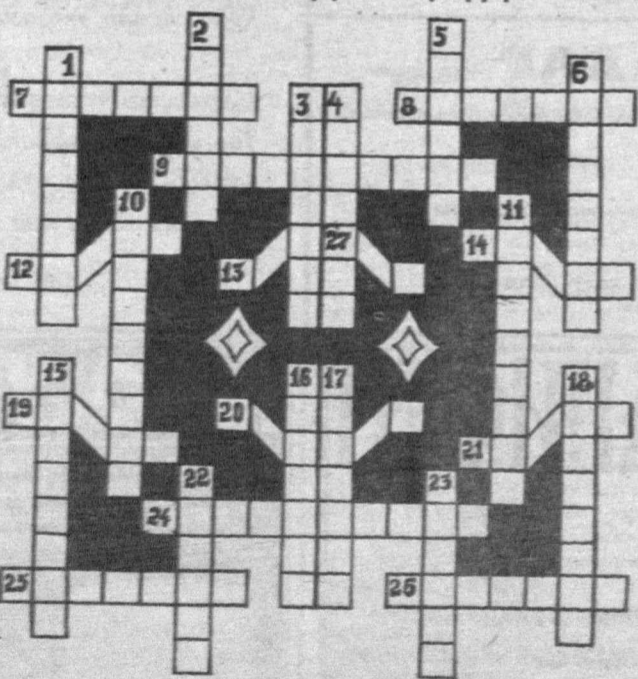

БЎШ ҲУШИРМА

БҲИҒА: 1.1886 йилда Винклер кашф этган кимёвий элемент (давлат номига ўхшаш). 2. XIV аср охири ва XV аср бошида яшаб ижод этган шoir, «Юсуф ва Зулайхо» асарининг муаллифи. 3. «Пахтакор» җамоасидаги еш футболчилардан бири. 4. Халтали сут эмизувчи ҳайвон. 5. Менделеев даврий системасида айни бир жойни эгалловчи элементларнинг номланиши. 6. 1967 йили Тошкентда Ҳиндистон билан тинчлик сулҳи тузган мамлакат. 10. Дунёдаги энг катта портга эга шаҳар. 11. Голландия терма җамоасида тўп сурган, бир неча бор «Олтин тўп» соҳиби бўлган машҳур футболчи. 15. Машҳур ҳинд кино юлдузи. 16. Мирзо Улуғбекнинг «Тарих--и--арбаъ улус» асарининг нусхаси сақланаётган АҚШдаги университет номи. 17. Самарқанд минораларини қуришда катнашган меъморлардан бири (уста Юсуф...). 18. Ҳиндистоннинг катта шаҳарларидан бири. 22. Сотувчи ва сотиб олувчи ўртасига тушган одам. 23. Бухоронинг аёллар чим хоккей җамоаси.

ЭНИҒА: 7. Халқ артисти, атоқли ўзбек балеринаси (исми). 8. Томатдошлар oilасига мансуб мева, ўсимлик. 9. Қашқадарё вилоятидаги туман. 12. Мирзо Улуғбек номидаги кенглик станцияси жойлашган шаҳар. 13. Ўсимликнинг илдизи, барги ва бошқа қисмларини бириштириб турадиган қисми. 14. Карвон тўхтаб ўтадиган жой. 19. Сузда эриганда тоқ ўтказувчанлик хусусиятини йўқотадиган ва инсон истеймол қиладиган ширин модда. 20. Болаларнинг шамолда учиб уйнайдиган сеvimли овунчоғи. 21. Мева солмайди-ган оддий дарахт. 24. Ироқда таваллуд топган, соҳибқирон Амир Темур саройида бўлган машҳур олимлардан бири. 25. Ҳижрий ой. 26. Туркистондаги катта чўл зоналаридан бири. 27. Қадрият.

Тузувчи: Музаффар НОРМАТОВ.

СОҲИБҚИРОН АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 660 ЙИЛЛИГИГА
БАҒИШЛАНГАН "НАВРЎЗ" ТЕАТР САНЪАТИ ФЕСТИВАЛИНИНГ МАРОМНОМАСИ

10 февраль	
ҲАМЗА номидаги театр биносида кеч соат 16.00 да. Фестивалнинг тантанали очилиши Муаллиф-А.Орипов "СОҲИБҚИРОН" спектакли	
11 февраль	11 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - Т. Мирзо. "АМИР ТЕМУР ва ТҲТАМИШ" спектакли Фарғона вилоят театри.	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф - А. Орипов. "СОҲИБҚИРОН" спектакли Бердах номидаги Қорақалпоғистон давлат театри.а
12 февраль	12 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - О. Ёқубов. "АВЛОДЛАРГА ВАСИЯТ" Жиззах вилоят театри.	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф - Ҳусейн Жовид. "АМИР ТЕМУР". Сирдарё вилоят театри.
13 февраль	13 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - Б.Бафоев "ИПАК ЙҮЛИ" спектакли А.Ҳидоятлов номли ёшлар театри	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф - С. Исроилов. "АМИР ТЕМУР". Шимкент вилоят театри Қозоғистон Республикаси.
14 февраль	14 февраль
НАВОИЙ номли катта театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - А.Орипов "СОҲИБҚИРОН" спектакли. Қашқадарё вилоят театри	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф - Қ. Абдунабиев. "АМИР ТЕМУР ва ЙИЛДИРИМ БОЯЗИД" спектакли. Сурхондарё вилоят театри.
15 февраль	15 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф- А. Орипов. "СОҲИБҚИРОН" спектакли Қирғизистон Республикаси Ўш театри.	НАВОИЙ номли Катта театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - А.Икромов. "АМИР ТЕМУР" спектакли.
16 февраль	16 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида. Соат 11.00 да. Муаллиф - Т. Акбархўжаев. "ЗАМОН УҒЛОНИ" спектакли Каттакўрғон шаҳар театри.	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 17.00 да. Муаллиф - Нурилла хожи. "МУҲАББАТ ҚАСРИ" спектакли. Қўқон шаҳар театри.
17 февраль	17 февраль
ҲИДОЯТОВ номли театр биносида Соат 10.00 да. Муаллифлар - А.Икромов Ю.Исмамова "Темурий маликалар".	ҲАМЗА номли театр биносида. Соат 14.00 да. ФЕСТИВАЛНИНГ ЕПИЛИШИ.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
А. УСМОНОВ.

БҲЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қашқоқ хўжалиги 36-07-94;
Иттиҳодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Туризм муҳаррират 33-10-28;
Эълошлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Митбутовчилар кўчаси, 19-уй.
Набатчи муҳаррирлар—
Исмаил Ҳудобер, Ҳади Сагитов.
Компьютерли сўзфалоччи—
Рустам Азизов.